

УДК 338

Білоконь Д.Ю.¹, Ковальова А.М.²

¹ студ. гр. 23-21 ВСП «ЗГФК НУ «Запорізька політехніка»

² викл. ВСП «ЗГФК НУ «Запорізька політехніка»

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ (НА ПРИКЛАДІ КАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ)

Туризм є одним із найдинамічніших секторів господарства в світі. Розвиток різних форм туризму приводить до щораз більшого використання природного середовища, а отже, зниження його якості. Туристичний рух та інвестиційні процеси, пов'язані з розбудовою інфраструктури, створюють для природного середовища загрози, схожі до тих, які відбуваються внаслідок розвитку промисловості, урбанізації чи транспорту.

З туристичною діяльністю пов'язані такі види шкідливих впливів:

а) інтенсивна розбудова туристичної інфраструктури (транспортної, гірськолижної, закладів дозвілля, розміщення та харчування);

б) забруднення поверхневих вод, погіршення якості повітря в туристичних центрах внаслідок надмірного використання транспорту, засмічення території;

в) рекреаційна деградація ландшафтів та рельєфу, погіршення ґрунторослинного покриву, особливо на гірськолижних трасах та пішохідних зонах[1].

Одним із регіонів України, де туризм розвивається достатньо інтенсивно, є Карпатський регіон. Безумовно, що поряд із позитивними результатами розвитку туризму в цьому регіоні, спостерігаються і негативні наслідки цього процесу.

Отже, серед основних негативних наслідків внаслідок інтенсивного розвитку туризму в Карпатському регіоні виділяються:

а) інтенсивна розбудова великих туркомплексів, в дуже швидкий спосіб, має значний негативний вплив на навколишнє середовище. Виконуються великі обсяги земельних робіт, вирубуються ліси, проводяться інженерно-технічні роботи;

б) обідніння гірських сільських ландшафтів внаслідок урбаністичної забудови туристичних комплексів. Багатоповерхові сучасні готельні

комплекси порушують стиль забудови сільських територій та погіршують естетику територій регіону;

в) погіршення стану ґрунтово-рослинного покриву територій, де проходять масові турпотоки [2].

На об'єктах природно-заповідного фонду регіону також проявляються негативні наслідки туризму, серед яких: надмірне антропогенне навантаження, засміченість найпопулярніших у туристів місць, зокрема поблизу озера Синевир, на водоспадах Кам'янка та Урицькі скелі, на горах Говерлі та Скелях Довбуша, на об'єктах Кам'яного кільця.

Негативно впливають на ситуацію в регіоні також такий вид туризму як автомобільний, особливо джипінг. До небезпечних занять також відносяться фрістайл біля підніжжя Говерли, ралі на позашляховиках на територіях природних парків.

До основних причин проблем розвитку Карпатського регіону, а також причинами погіршення його соціально-економічного та екологічного стану відносяться:

а) до цього часу відсутність державної політики, що була б спрямована на комплексний розвиток Карпатського регіону;

б) недостатня розвиненість транспортної, комунікаційної, соціальної інфраструктури;

в) недостатній рівень використання людського, рекреаційного, туристичного потенціалу для економічного розвитку Карпат;

г) часті стихійні лиха – повені та зсуви, що є причиною руйнування комунікацій та інфраструктури регіону, а також подібні явища створюють складності ведення господарської діяльності;

д) недостатня кількість медичних пунктів та недостатній рівень якості медичних послуг;

є) недостатній рівень інвестицій в регіоні;

ж) недостатнє та неефективне провадження природоохоронних заходів;

з) інтенсивна вирубка лісів;

і) недостатній рівень просвітницької діяльності, для створення позитивного іміджу Карпатського регіону [2].

При виборі оптимального стратегічного курсу розвитку туризму регіону, необхідно врахувати всі потенційно важливі фактори, насамперед його географічне положення та екологічний феномен території.

Отже, для подальшого розвитку регіону, нагальною потребою є розробка стратегій, де були б окреслені основні напрями розвитку. Аргументами на користь цього рішення є:

а) наявність унікальної природно-ресурсної бази (тут нараховується більш як 800 джерел мінеральних вод з лікувальними властивостями, багато з яких – унікальні в своєму роді);

б) потужний потенціал для можливостей розвитку найрізноманітніших видів туризму (ландшафтне різнобарв'я, надзвичайно багата історико-культурна спадщина);

в) вдаль розташування (Карпати знаходяться в самому серці Європи);

г) порівняно збережена екологічна цілісність регіону, природа Карпат зазнала менших втручань, ніж інші регіони України, а в багатьох місцевостях природа взагалі зберегла свій первозданий вигляд, що є важливим для розвитку рекреації та туризму);

д) високі показники інвестиційної привабливості [1].

Разом з тим, розвиток індустрії туризму в Карпатському регіоні та її інтеграція у світовий ринок вимагають вирішення гострих соціально-економічних проблем, а саме:

- низький рівень життя населення;
- недосконала державна політика в галузі туризму;
- нерозвинена інфраструктура туристичної галузі;
- незадовільне управління туристичними фірмами;
- відсутність реклами за кордоном Карпатських курортів, природних та історичних пам'яток;
- практика роботи турагенцій України з орієнтацією переважно на вивіз за кордон туристичних груп та ін.

Перспективним напрямом розвитку туризму в Карпатському регіоні, зокрема, є екологічний туризм. Об'єктами екотуризму є природні та природно-антропогенні ландшафти, визначні пам'ятки, а також унікальна самобутня культура регіону.

Також до перспективних напрямів можна віднести пригодницький туризм. Безперечно, необхідно розвивати пізнавальний туризм, а також спортивні види туризму. Наприклад, лижний, водний, кінний, альпінізм, пішохідний та інші активні й пасивні види.

В лідерах розвитку має бути також сільський зелений туризм. Він може бути одним із самих актуальних для Карпат. Адже тут дуже багато сільських поселень у неймовірних природних куточках.

До перспектив розвитку також відносимо подальший розвиток засобів розміщення, лікувальних та оздоровчих установ. Наприклад, доцільно створити зимові бази відпочинку в районі Борислава, Старого Самбора, Підбужа, Кропивника це місця, де добре транспортне сполучення і гори мають належні схили для різних лижних трас. Це посприятиме появі нових туристичних продуктів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Гук Н.А. Перспективи розвитку міжнародного туризму в Карпатському регіоні: веб-сайт. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/guk2.htm(дата звернення: 05.04.2024).

2. Топорницька М.Я. Суспільно-географічні перспективи розвитку та урізноманітнення системи фестивального туризму в Карпатському регіоні. Вісник Львівського університету. Серія: Географічна. 2013. Вип.43. Ч.1. С.281-287. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/topornycka5.htm (дата звернення: 05.04.2024).